

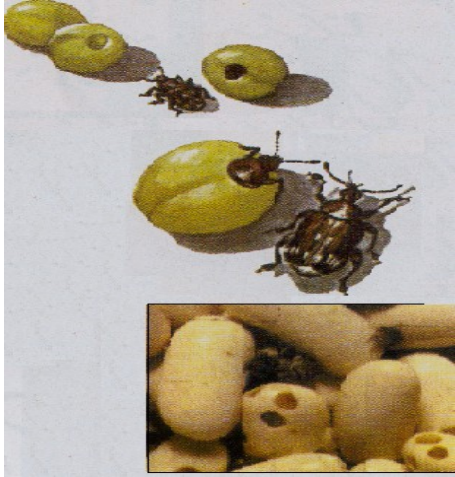

BAKLAGİL TOHUM BÖCEKLERİ

(*Bruchus spp.*)

Larvaları baklagil daneleri içinde beslenerek oyuklar meydana getirir tanenin besin değerini düşürdükleri gibi dışkı ve vücut artıkları ile de kirletirler. Çok döl veren türlerin devamlı üremeleri sonucu delinmiş ve içinin büyük kısmı yenilerek besin değerlerini tamamen yitirmiş olan daneler, hayvan yemi ve gübre olarak dahi kullanılamazlar.

Larvalar, beslenmeleri sonucunda danelerde kalite, çimlenme gücü, ağırlık kayıplarına neden olurlar. Zarar görmüş, baklagillerin, pazarlama değeri de düşer.

Bezelye tohum böceği (*Bruchus pisorum L*)

Ergin oval veya uzamış oval şeklinde, yassı, siyah renkli olup, üzeri gri, beyaz renkte açık kahverengiye kadar değişen kısa ve sık kıllarla örtülüdür. Kanat üzerinde ortaya yakın kısmında beyaz lekeler oluşmuş bir bant vardır.

Yumurta; portakal sarısı renkte oval şekilde, bir ucu daha geniş ve yuvarlaktır.

Larva; krem renkte olup, baş koyu kahverengidir. Birinci dönemde bacaklıdır. Daneye girdikten sonra bacakları kaybolur ve son dönemde renk kirli beyazdır. Pupa açık kahverengindedir.

Bakla tohum böceği (*Bruchus rufimanus*)

Ergininin vücudu oval veya uzamış oval şekilde, biraz yassılaştırmış olup siyah renkli ve üzeri sarı, gri, koyu kahverengi ve beyaz kıllarla örtülüdür. Her iki kanatlarda beyaz lekelerin dizilişleri iki ince bant görünümündedir.

Yumurta; oval şekilde ilk bırakıldığında parlak, şeffaf krem renginde olup, zamanla bulanık beyaz ve donuk krem rengine dönüşür. Olgun larva beyaz krem renginde hafif kavisli ve bacaksızdır. Pupa; ovalimsi şekilde, krem rengindedir.

Mercimek tohum böceği (*Bruchus lentis .*)

Ergin; gri renkli ve üzeri beyazımsı lekeli. Yumurta; yuvarlağımsı olup, Larva; sarı krem renkte, baş açık, ağız parçaları koyu kahverengindedir.

Fasulye tohum böceği (*Acanthoscelides obtectus*)

Erginin vücudu uzunca oval, biraz yassı, açık veya koyu kahve renklidir. Üzeri arkaya yatık sarı yeşil çok kısa kıllarla örtülü olup aralarında açık gri tüylerle kaplı uzunca lekeler bulunmaktadır. Vücudun alt tarafı kırmızımsı sarı renklidir

Yumurtası uzun ve ovaldir. Bir ucu sivrice diğer ucu yuvarlaktır. İlk bulunduğu zaman saydam parlak beyaz renklidir. Zamanla renk donuklaşır, süt beyazı olur.

Yumurtadan ilk çıktığı zaman larvanın gövdesi silindimsi uzun olup arkaya doğru gittikçe inceler, uzun kıllarla kaplıdır. Baş esmerimsi vücut beyaz renktedir. Dane kabuğunu oyarak (tünel) açar ve orada beslenir. Larvanın gövdesi silindirik olup yay gibi kıvrıqlaşır, ayaklar kaybolmuştur.

Pupası dane kabuğunun hemen altındaki bir odacıkta oluşur. Dane kabuğu üzerinde yuvarlak yağ lekesine benzer renk değişimi ile kolayca anlaşılır.

Mücadelesi

Kültürel Önlemler: Temiz tohumluk kullanılmadır. Hasat ve harman geciktirilmeden zamanında yapılmalı, tarlada kalan artıklar derine gömülmeli veya yakılmalıdır. Ağır zarar gören yerlerde geç ekim yapılması önerilir. Tarladaki gerekli önlemler alınmış ürün, çuvallar içinde temizliği yapılmış, ilaçlanmış olarak ambara yerleştirilmelidir.

Kimyasal Mücadele: Tarlada yılda tek döl veren baklagil tohum böceklerine karşı mücadeleye çiçeklenme başlangıcından başlayarak 10 gün ara ile 2 ilaçlama yapılmalıdır.

Çok döl veren fasulye tohum böceği ile bulaşık olduğu bilinen sahalarda fasulye bitkilerinde alt kapsüller kuru oluma girer girmez önerilen ilaçlardan birisiyle 10-14 gün ara ile iki-üç ilaçlama yapılarak tarla dönemindeki bulaşmalar önlenir.

Boş ambar ilaçlaması; her zaman yapılabilir, ürün konulmadan 15-20 gün önce ilaçlama yapılması gereklidir.

Koruyucu ilaçlama; ambarlarda döl vermeye devam eden türlerin zararını önleme ve tek döl veren türlerde de çıkan erginlerinin ertesi yıla geçişini önlemek amacıyla, hasat edilmiş veya çok döl veren tohum böceklerine karşı, fümigasyona tabi tutulmuş ürüne, ürün ambara konulurken uygulanır.

İLAÇLAMA SIRASINDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

- 1- İlaç seçiminde mutlaka uzman kuruluşlardan yardım alınmalıdır.
- 2- İlaç etiketleri çok iyi okunmalıdır.
- 3- Önerilen doza mutlaka uyulmalıdır.
- 4- Etiketlerde yazılı kültür bitkisinden başkasına kesinlikle kullanılmamalıdır.
- 5- İlaçlamalar günün serin saatlerinde yapılmalıdır.
- 6- Eldiven, maske ve koruyucu elbise giyilmelidir.
- 7- Uygun alet ve ekipman seçilmelidir.
- 8- İlaçlama esnasında hiçbir şey yenilip içilmemelidir.
- 9- İlaç etiketi üzerinde yazılı son ilaçlama ile hasat arasındaki süreye mutlaka uyulmalı, zamanından önce hasat edilmemelidir.

SAMSUN İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

<http://samsun.tarimorman.gov.tr>

E-Posta : samsun@tarimorman.gov.tr

Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No:5 55060 İlkadım/SAMSUN

Telefon : 0362 2313700 (3 Hat) Faks : 0362 2332163

BAKLAGİL TOHUM BÖCEKLERİ

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı
Şube Müdürlüğü

No: B/37
2018

SAMSUN
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ